

Proč se nadělá tolik cavyků kolem přenosek?

ELEKTRODYNAMICKÁ PŘENOSKA HANA SL

16 990 Kč

Renesance gramofonových desek a gramofonů přináší kromě určitého pokroku i řadu pověr a občas i nesmyslných představ.

Před třiceti lety a dřív věděl každý hifiista o mechanickém analogovém záznamu to, čím se dneska chlubí gramofonoví specialisté. Rozdíl mezi přenoskami s pohyblivým magnetem a s pohyblivými cívkami je skoro jasný. U přenosek magnetodynamických se pohybuje magnet, který je součástí nebo pokračováním chvějky s hrotem a cívky měníče jsou pevné jako součást těla přenosky. Zásadní předností těchto přenosek je možnost zákaznické výměny chvějky s opotřebovaným nebo poškozeným hrotem.

U elektrodynamických přenosek MC se naopak pohybují cívky „nainstalované“ na chvějce a magnet je pevnou součástí těla přenosky. Z toho je zřejmé, že mezi tělem přenosky a cívkami na chvějce musí být propojovací vodiče. S výměnou hrotu nebo opravou chvějky se musíte obrátit na výrobce.

Na hrotu hodně záleží

Další důležitým aspektem je řešení řezu (tvaru) snímácího hrotu. Ten se pohybuje v drážce desky, připomínající poměrně složité serpentiny, jež jsou u každé krajnice hodně odlišné. Mezi těmito krajnicemi se pohybuje hrot, který je musí kontaktně kopírovat. Pro kvalitní snímání musí být navíc kontakt s boky drážky současně na spojnicí se středem desky. Na vysokých kmitočtech to nejméně splňuje kuželový hrot. Z pohledu drážky se vlastně osa kontaktu otáčí a mění fázi mezi kanály. Navíc díky velké ploše snímá hůře detaily a naopak přenáší „lépe“ zrnitost povrchu drážky, subjektivně zhoršuje odstup. Proto byly postupně vyvinuty dokonalejší tvary hrotů, které se mají co nejvíc blížit tvaru řezacího nože při výrobě matrice. Po eliptických hrotech následovaly hypereliptické, Stereohedron (Pickering), MicroLine (Audio Technica) a podobné varianty, MikroRidge (Shure, Dyna-

vector), hroty Trigon (Clearaudio), VDH, VDH2 (Van den Hul), Shibata a další.

V principu: čím je hrot užší ve směru pohybu, tím přesněji a s menšími fázovými rozdíly a menším zkreslením snímá boky drážky. Úzký hrot naopak podléhá rychlejšímu opotřebování a má nižší životnost. Ne nepodstatným efektem je i jeho hmotnost. Protože přetížení na hrotu při snímání vyšších amplitud na vyšších kmitočtech dosahuje desítek G, představuje velký tlak na povrch drážky a na vlastní hrot. Proto je v současné době jediným použitelným materiálem hrotu diamant. Životnost hrotu podporuje i vysoká poddajnost závěsu chvějky a tím i možnost nízké svislé síly na hrot. Dlouho v tomto směru vedly MM přenosky, v posledních letech ale i přenosky MC mohou pracovat se svislou silou mezi 1,5–2 p, a to i při vysoké snímavosti a malém zkreslení.

A kde je ta přenoska?

Japonská značka Hana je docela neznámá, nemá webové stránky, přenosky přímo vyrábí firma Excel Sound Corporation a distribuci zajišťuje tokijská firma Shibatech. Ta dokonce dodává pouze čtyři modely MC přenosek, které navíc vypadají úplně stejně. Liší se pouze eliptickými nebo Shibata hroty a velikostí výstupního napětí: takže pouhé čtyři kombinace – čtyři produkty! A pro jednoduchost rozlišení mají dvě barvy těla přenosky. K dispozici jsem měl nejvyšší model Hana SL (S-Shibata, L-Low – nízké výstupní napětí), v černém provedení. Nízké napětí odpovídá méně hmotné cívce a dokonalejšímu přenosu nejvyšších kmitočtů, naopak vyžaduje dokonalejší phono předzesilovač. Přenosky s vyšším výstupním napětím lze připojit přímo do MM vstupů.

Přenosku jsem namontoval do ramene SME 309 (gramofon Michell) a připojil na vstup

Na čem se testovalo

Test proběhl v zatlučené poslechové místnosti s výměrou 24 m² s využitím následujících komponentů: gramofon Michell Mycro, přenoskové rameno SME 309, phono předzesilovač Musical Fidelity MX-VYNL, předzesilovač Accuphase C-265, výkonový zesilovač P-450, síťový zdroj Accuphase PS-500, reproduktorové soustavy KEF R-700, kabely DIY/Klotz. Testovací LP: Al Di Meola: Casino (CBS, 1978), Weather Report: 8.30 (CBS, 1979), Vivaldi: Lute Concertos & Trios (Hungarton, 1978), Illinois Jacquet: Birthday Party (Groove Note, 1999), Miles Davis: Kind of Blue (Columbia, 1995), Deep Purple: Made in Japan (Warner Bros., 1972), Stan Getz/Charlie Byrd: Jazz Samba (Verve, 1995).

Netopýří ucho

Někdy se najdou prvky hifi, které vás baví víc a udělají vám z poslechu nejen test, ale i docela příjemnou záležitost. Přenoska Hana SL mě donutila vytahovat jednu desku za druhou a kontrolovat, jestli jsou ty nahrávky skutečně tak skvělé a jestli je opravdu přenoska tak skvěle přehrává. Přesvědčivá a stabilní lokalizace jednotlivých nástrojů vykouzlí z nahrávek Illinois Jacquet úplný svátek. A 45otáčkový bonus je skoro zázrak. O vyrovnanosti spektra minimálním zkreslením se nezmínuji, jsou samozřejmostí. To, že všechno bylo ve dvou stereofonních stopách už od začátku a v jednom zátahu, je z poslechu jasně hned od začátku. Zkrátka, Hana SL patří – vzhledem k pořizovací ceně – mezi moje favority! -ml-

předzesilovače Musical Fidelity MX-VYNL. Přenoska je oproti konkurenci lehounká a tak si vyžádala přidavnou 2,5gramovou zátěž. Po pár hodinách hraní se začaly objevovat její zásadní přednosti. Pro dokonalou snímavost postačí svislá síla na hrot 2 p a přitom v celém záznamovém poli přehraje spolehlivě, bez zkreslení signál 300 Hz s úrovní +15 dB. Optimální zatěžovací odpor je 400 ohmů. Po tomto nastavení a mírném „zaběhnutí“ má subakustická rezonance v horizontálním i vertikálním směru hodnotu 9 Hz a je účinně zatlučena – zkrátka málo výrazná. Díky zatlučené subakustické rezonanci nemusí být zapojen subakustický filtr (charakteristika IEC) phono, ale stačí čistá korekce RIAA předzesilovače. Rezonance systému nad akustickým pásmem zaručuje čisté výšky bez zabarvení. A Hana SL hraje stále a lépe!

Miroslav Láb

PARAMETRY

hrot	Diamant, Shibata
chvějka	Aluminium
výstupní napětí	0,5 mV/1 kHz
svislá síla na hrot	2 p
odstup mezi kanály	min. 28 dB/1 kHz
kmitočtový rozsah	15–32 000 Hz
dop. zatěžovací impedance	400 Ω
hmotnost	5 g
web	www.altei.cz

HODNOCENÍ

- + vynikající reprodukce; příznivá cena
- nižší než standardní hmotnost

zvuk

provedení

STEREO
VERDIKT

vynikající

